

DET STOD I AVISEN

Journalist **Christian Rimestad** dykker ned i avisarkivet - på jagt efter stort og småt.

Torsdag 12. august 1948 ankom OL-sølvvinderne til Esbjerg Havn med Englandsbåden, som dengang var den mest brugte rute, når man skulle til eller fra landet på den anden side af Vesterhavet. Foto udlånt af Horsens Idrætsarkiv

Ved hjemkomsten til Horsens torsdag 12. august 1948 blev roerne kørt fra bygrænsen på Vejle Landevej (nu Vejlevej) gennem Sønderbrogade, Hospitalsgade og Søndergade til rådhuset i en blomstersmykket landauer trukket af 12 unge hvidklædte roere fra Horsens Roklub. Fra venstre ses Aksel Bonde Hansen, Helge Halkjær, Helge Schrøder og Ib Storm Larsen i landaueren. Foto udlånt af Horsens Idrætsarkiv

Mindst 10.000 var på gaden, da Horsens hyldede medaljehelte fra OL

De olympiske lege i London 1948 blev en triumf for Danmark - og for fire lokale roere, som vendte hjem med en sølvmedalje om halsen.

FORTID PÅ TRYK

Christian Rimestad
cr@hsfo.dk

1948: "Olympiade-Roerne paa Bygholm Sø paa Søndag".

OL, Bygholm Sø, lokale roere... Hvad sker der lige, tænker man, når man bladrer op på sportsnyhederne i Horsens Folkeblad fredag 10. september 1948.

Nysgerrigheden holder ved, når man læser videre i den 75 år gamle avis:

"Paa Søndag rykker de horsensianske Olympiade-Roere i Marken for første Gang efter den straalende Indsats i Henley. Det sker ved den aarlige venskabelige Kaproning mellem Roklubberne i Juelsminde, Vejle og Horsens, der i Aar er henlagt til Bygholm Sø.

Roningerne begynder kl. 14.30, og der bliver i alt 9 Løb, hvoraf to er Dameløb. I tre af Løbene faar man Lejlighed til at se de olympiske Sølv-Vindere, nemlig i 4. Løb over 1200 Meter for 4 Aares Inrigger, i 7. Løb over 600 Meter for 2 Aares Inrigger (Helge Schrøder og Bonde Hansen) samt i 9. Løb over 1200 Meter for Senior-Firere, hvor Olympiaderoernes Træner, Langberg Nielsen, sidder i Styrmands-sædet."

Rekordmange medaljer

Det hele handler om sommer-OL

Et af de mere officielle fotos af holdet bag sølvmedaljerne. Fra venstre: Aksel Bonde Hansen, Helge Halkjær, træner Aksel Langberg Nielsen, Ib Storm Larsen og Helge Schrøder. De fire roere havde i 1946 vundet DM i firer med styrmand, hvor træner Aksel Langberg Nielsen passede roerpinden. I 1948 konkurrerede holdet med Køge Roklub om OL-pladserne. Køge vandt DM i firer med styrmand og Horsens Roklub vandt DM i firer uden. Sådan blev pladserne besat, og Aksel Langberg Nielsen kom ikke til OL som aktiv; i stedet rejste han med som holdets træner. Foto udlånt af Horsens Idrætsarkiv

1948, som blev afviklet i London i dagene 29. juli til 14. august. Danmark deltog med 179 atleter, 159 mænd og 20 kvinder. Medaljehøsten var rekordstor: fem i guld, syv i sølv og otte i bronze.

De næsten daglige meldinger om danske medaljer følges tæt i Horsens Folkeblad. Alligevel er der ingen tvivl om, at interessen samlede sig om ro-konkurrencerne ved Henley-on-Thames. Seks danske

både deltog, og i fireren uden styrmand sad lokale sportsfolk: to studerende på Ingeniørhøjskolen, 22-årige Ib Storm Larsen og 23-årige Helge Schrøder, som delte båden med to ingeniører, 30-årige Axel Bonde Hansen og 31-årige Helge Halkjær. Plus ikke at forglemme deres træner, den 36-årige indehaver af Sports-Magasinet Axel Langberg Nielsen.

Knald eller fald

I det indledende heat kom de fire ikke alt for godt fra start og endte på en andenplads efter Italien. Det betød, at de måtte gennem et opsamlingsheat mod Tjekkoslaviet, som danskerne vandt.

Derefter var det "Knald eller Fald for Horsensroerne i Dag," som Folkebladet slog fast på forsiden lørdag 7. august. For nu gjaldt det en semifinal mod "det stærke Hold fra England".

Dengang udkom Folkebladet ikke om søndagen, så det blev mandag 9. august, inden læserne fik nyt fra avisens udsendte, Georg Kringelbach:

"I den mest forrygende Modvind udførte Horsensroerne I Lørdags paa Themsens deres Livs hidtil største og mest anstrengende Indsats. Den belønnes i Dag med en olympisk Medaille - den anden, der hjemføres til Horsens; bokseren Thyge Petersen hjemførte den første (en sølvmedalje ved OL i 1924, red.)

Schrøder, Bonde Hansen, Halkjær og Ib Storm Larsen hører nu til blandt Verdens tre bedste Hold Firer uden Styrmand. I Lørdags besejrede de England i et fantastisk haardt Løb. Forskellen mellem de to Hold var hele Distancen igennem ikke meget mere end en kvart Længde. Ja, en gang imellem syntes det, som om Englænderne skulde faa Overtaget. Men en ganske

eventyrlig Koncentration om Op-gaven skaffede vore Folk Sejren."

Skulle have en chance

Finalen skulle afvikles samme mandag, så naturligt nok stiller overskriften på forsiden spørgsmålet "Olympisk Guld eller Sølv til Horsens-Roerne i dag?".

Georg Kringelbach, som var ansat på Folkebladet 1947-1950, inden han blev kendt som blandt andet gastronomisk redaktør på Politiken, havde sin tvivl om de danske guldchancer:

"Hvad Vore egne Horsensfolk angaar, tror jeg, vi har største Chance for Sølvmedalje, idet Italienerne i alle Løbene ligger med den bedste Tid og næsten 3/10 bedre end Horsens. Men da det var meget haardt Vejr den Dag, vor Firer uden styrmand tangerede den italienske Tid, skulde de have Chance for en Førsteplads."

Foruden italienerne skulde Horsens-roerne møde et amerikansk hold fra Yale-universitetet. Men, konstaterede Georg Kringelbach, "det, jeg har set til Amerikanerne, har overbevist mig om, at de nemt kan slaas. De roer i en meget ortodoks stiv Stil, hvor overfor vor egen nydende lette, men meget effektive Stil nok skulde kunde faa Horsensianerne til at vise Yankeeerne Roret."

Vi havde ventet sølv...

Forudsigelserne viste sig at holde stik. Italienerne var for stærke, og tilmed have danskerne besvær med at holde den rigtige retning på grund af uroligt vand. De kunne ikke følge italienerne og kom i mål omkring en båd længde efter.

Men en sølvmedalje var nu heller ikke at kimse ad, og Horsens' borgmester J. Chr. Juliussen, som havde taget turen til London, kaldte indsatsen "enestaaende":

Desværre er en del af fotoene fra modtagelsen i Horsens torsdag 12. august 1948 gået tabt. Til gengæld har Idrætsarkivet dette foto fra hyldesten i Vejle. Fra venstre Helge Schrøder, Helge Halkjær, Ib Storm Larsen, Aksel Bonde Hansen og træneren Aksel Langberg Nielsen. Foto udlånt af Horsens Idrætsarkiv

Ved rådhuset på Søndergade ventede en stor menneskemængde, som her kigger forventningsfuldt efter OL-roerne. De hvidklædte mænd med ryggen til er medlemmer af Horsens Roklub. Foto udlånt af Horsens Idrætsarkiv

Dette foto prydede forsiden på Horsens Folkeblad 10. august 1948, dagen efter OL-triumfen. Siddende i båden får de horsensianske roere overrakt sølvmedaljerne af IOC's præsident, svenske Sigfrid Edström. Fra venstre er det Ib Storm Larsen, Helge Schrøder, Aksel Bonde Hansen (delvist skjult) og Helge Halkjær. Foto udlånt af Horsens Idrætsarkiv

"Horsensfolkene skaffede vor By et Ry, som sent vil blive overgaaet. Men vore Drengs sled ogsaa i det som aldrig nogensinde tør. Vi er mange herovre i London fra Horsens, og vi ved alle, at sjældent er der blevet roet som ved Henley i Dag. Vi havde ventet Sølv til Horsens, og vi fik Sølv. Guld var det for os ikke til at haabe paa. Italienerne slog os i første Løb, og det var klart, at her vilde det blive svært for os at klare os."

Mindst 10.000 på gaden

Det olympiske eventyr endte naturligt nok med den helt store modtagelse i Horsens torsdag 12. august, som Folkebladet indfangede med blandt andet disse ord:

"Horsensroernes hjemkomst fra Olympiaden formede sig som intet mindre end et Triumftog, og deres Kørsel gennem Byen vil sent blive glemt. Mindst 10.000 Horsensianere var paa Benene, og under Blomster-, Konfetti- og Serpentineregner kørte de gennem de flagsmykkede Gader, overalt hilst med Jubel. Sjældent er hjemvendte Horsensianere blevet hilst saa hjerteligt som i Gaar.

Hele Byen følte, at de havde Andel i de fem raske Gutter, som ved Kammeratskab, Energi og Sammenhold naaede at faa Dannebrog til Tops paa Sejrmasten i Henley og placerede Horsens Roklub i Verdenseliten. Selv sad de smilende og lykkelige i den blomstersmykkede Landauer og var nærmest lidt beklemte ved al den megen Virak, men den havde de ærligt fortjent. Aldrig har unge Horsensianere forsvaret Landet og Hjembyens Farver med større Ære og Værdighed end disse Roere."

Badekars-fiasko

Op hvordan gik det så søndag 12. september ved stævnet på Bygholm Sø?

Jo, Horsens vandt alle løb undtagen ét. Og taberne var såmænd sølvmedaljevinderne Helge Schrøder og Axel Bonde Hansen i to-års inrigger. "De gav Tilskuerne et tydeligt Indtryk af, at de sikkert kunde have roet et gammeldags Badekar bedre end Toeren. Olympiadefarnerne blev besejret af baade Juelsminde og Vejle," konstaterede Folkebladet dagen derpå.